

Isusovo Božanstvo u Evandeljima

Članak o povijesnoj realnosti
Isusa iz Nazareta: "U
propovijedima rane Crkve Isus
je bio nazivan Sinom Božjim i
jedinim Spasiteljem."

3.01.2017.

Baš kao što neki ljudi nastoje
zanimati povijesnost čuda, ponekad
se govori da naslov „sin Božji“ u
Evandeljima samo označava
određenu posebnu bliskost Isusa s
Bogom. Oni koji iznose ovu tvrdnju
obično ističu da taj naslov ima razne

namjene u tekstovima iz tog doba. Primjenjivao se za ljude izuzetne svetosti, za Izraelce, za anđele, za kraljevsku vlast ili za ljude s nekom posebnom sposobnošću. No kada uzmemo u obzir prispodobe iz Evanđelja, ponovno postaju očite razlike koje se mogu objasniti samo ako se uvidi Kristova božanska narav.

Tako Evanđelje po Marku svjedoči o činjenici da Isusova osobnost nadilazi onu običnog čovjeka. Dakako, povremeno Isusa nazivaju sinom Božjim oni koji možda tu frazu upotrebljavaju u uobičajenom značenju koji je tada imala, bez uviđanja njenih dubljih implikacija.

Čujemo također Očev glas pri Krštenju i Preobraženju koji svjedoči da je Isus Sin Božji. U svjetlu te objave možemo u mnogim drugim odlomcima uvažiti stvarni i jedinstveni značaj Kristovog

božanskog sinovstva. Na primjer, Isus predstavlja sebe kao „sina ljubljenoga“ u prispodobi o vinogradarima ubojicama, a samim time kao izrazito drugačiji lik od onih ranije poslanih. On također pokazuje jedinstveni osobni odnos sinovstva i povjerenja prema Ocu kad ga zove Abba [12], Tata ili „Papa“ (Markovo je jedino Evanđelje koje sadrži taj izraz). U tom kontekstu zanimljivo je vidjeti kako je evanđelistova vjera u Isusovo božanstvo istaknuta već u prvom retku „Početak Evanđelja Isusa Krista Sina Božjega“ [13], te u satnikovoj ispovijedi pred kraj Evanđelja: „Zaista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji!“ [14]

U Matejevom Evanđelju Isusovo se božansko sinovstvo spominje češće nego u Markovom. Taj naslov proglašen je od strane opsjednutih, od satnika, od prolaznika ispod Križa na Kalvariji, od svećenika, te od strane Petra i učenika, posebno

nakon čuda. Čak i jasnije nego kod Sv. Marka uočavamo da ga nisu svi koji ga zovu sinom Božjim doista priznali kao takvog, ali ipak evanđelist koristi tu činjenicu kao protutežu onima koji priznaju njegovo istinsko dostojanstvo.

Treći pak evanđelist naglašava Isusov odnos s Ocem, uokviren u okruženje molitve, intimnosti i povjerenja, sebedarja i predanja, sve do posljednjih riječi izrečenih na Križu: „Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!“ [15]

U isto vrijeme lako se primjećuje kako su Isusovi život i poslanje neprestano vođeni Duhom Svetim, i to od samog Navještenja kad je objavljeno njegovo božansko sinovstvo. Istodobno s tim značajkama koje ističe Sv. Luka, pronalazimo i druga svjedočanstva zajednička ostalim evanđelistima: zli duhovi nazivaju Isusa „Sinom

Božjim“ u kušnjama u pustinji i tijekom ozdravljenja opsjednutih ljudi u Kafarnaumu i Gerazu.

Kod Sv. Ivana, Kristovo božansko sinovstvo predstavljeno je u svojem najdubljem nadnaravnom smislu. On je Riječ, koja je u Božjem krilu i koja se utjelovljuje. On je pretpostojeći, postoji prije Abrahama. On je poslan od Oca i sišao je s nebesa... Ove osobine ističu stvarnost Isusova božanstva. Tomina ispovijest njegova božanstva može se promatrati kao vrhunac ovog Evanđelja, koje je zapisano „da vjerujete: Isus je Krist, Sin Božji, i da vjerujući imate život u imenu njegovu.“ [16]

Kod Sv. Ivana, možda više nego u ikojem drugom Evanđelju, potvrđivanje Isusova pravog božanstva jasno čini ključni dio same srži apostolskog propovijedanja. Štoviše, ovo potvrđivanje utemeljeno je na svjesnosti koju je i sam Krist

imao tijekom svog vremena na zemlji.

U tom smislu, posebno je korisno prisjetiti se (i to je nešto što svi evanđelisti bilježe) kako Isus razlikuje svoj odnos s Ocem od odnosa s drugim ljudima: „Ima koji me slavi – Otac moj, a vi velite da je on vaš Bog;“ [17] „Uzlazim Ocu svomu i Ocu vašemu, Bogu svomu i Bogu vašemu.“ [18] Izraz „Oče naš“ pojavljuje se na Isusovim usnama samo u jednoj prilici, kada učenike uči moliti. Krist nikad nije svoje posebno sinovstvo stavio na istu razinu kao ono svojih učenika. To je znak svjesnosti koju je on sam imao o svojem božanstvu.

Propovijedanje rane kršćanske zajednice koristilo je proglose, kateheze, opomene i argumente u prilog vjere, oblike koji su također prisutni u evanđeoskom pripovijedanju. No, ta činjenica

utjecala je više na književni stil nego na stvarne događanje koje bilježi.

Korisno je shvatiti da su zahtjevi propovijedanja značili odabir određenih odlomaka ispred mnogih drugih koji su mogli biti korišteni [19], i da je to potaklo evanđeliste da predstave Kristov život na način koji je bio više teološki nego biografski, više tematski nego kronološki. Ali nema razloga za pomisao da ih je to navelo da krivotvore sjećanja, stvore ih ili izmisle.

Štoviše, uključivanje zbunjujućih izraza i događaja još je jedan dokaz vjerodostojnosti Evanđelja. Zašto bi Krist bio kršten ako nije imao grijeha? Čemu spominjati očito Isusovo neznanje o ponovnom Dolasku, ili da povremeno nije bio u stanju činiti čuda, ili da je bio umoran? Drugi znak vjerodostojnosti jest semitski oblik riječi te upotreba izraza koji su arhaični ili nisu

preuzeti u kasnijoj teologiji, kao što je „Sin Čovječji“.

Evandeosko pripovijedanje ispunjeno je zgodama koje pokazuju otvorenost i prirodnost. One su znak njegove istinitosti i želje da se prepriča Isusov život u okviru Crkvene tradicije. Tko god sluša i prima Riječ može postati učenik. [20]

U kršćanskoj poruci, vjeri i povijesti, teologija i razum su isprepleteni, a apostolski svjedoci pokazuju odlučnost temeljiti svoju vjeru na činjenicama, ispričanima s iskrenošću. Na stranicama Evandjelja Krist se objavljuje ljudima svih vremena, u stvarnosti svog života i svoje poruke. Čitajući ih predstavljeno nam je mnogo više od samog moralnog ideala ili doktrine. Ponukani smo „Isusov život promatrati od rođenja u jaslama do njegove smrti i njegova uskrsnuća,“ [21] jer „kad neku osobu ljubimo,

željeli bismo da o njoj sve doznamo, pa i najmanje pojedinosti, kako bismo se s njom mogli što bolje poistovjetiti.“ [22]

B. Estrada

Reference:

[12] *Mk* 14:36.

[13] *Mk* 1:1.

[14] *Mk* 15:39.

[15] *Lk* 23:46.

[16] *Iv* 20:31.

[17] *Iv* 8:54.

[18] *Iv* 20:17.

[19] usp. *Iv* 21:25.

[20] usp. Joseph Ratzinger (Benedikt XVI), *Isus iz Nazareta*, 4. poglavlje, str. 117.

[21] *Susret s Kristom*, br. 107.

[22] isto.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/isusovo-
bozanstvo-u-evandeljima/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/isusovo-bozanstvo-u-evandeljima/) (11.08.2025.)